

شایستگی‌های یادگیری مادام‌العمر دانش‌آموزان

(این کتاب مأخوذ از پایان‌نامه با عنوان «ارزیابی نقش برنامه‌های درسی آموخته‌شده دوره اول متوسطه در توسعه شایستگی‌های یادگیری مادام‌العمر دانش‌آموزان» می‌باشد)

مؤلفان:

مرضیه مسگرپور - مریم راسخی‌پور

انتشارات اودیسه

سرشناسه	: مسگریور، مرضیه، ۱۳۷۲-
عنوان و نام پدیدآور	: شایستگی‌های یادگیری مادام‌العمر دانش‌آموزان/مولفان
مشخصات نشر	: مرضیه مسگریور، مریم راسخی‌پور، ویراستار شهرام فیروزی.
مشخصات ظاهری	: امل: اودیسه، ۱۴۰۰.
شابک	: ۱۳۳ص.
وضعیت فهرست نویسی	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۲۵-۸۶-۱
یادداشت	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۱۵ - ۱۲۲.
موضوع	: کتاب حاضر در اصل پایان‌نامه مولفان است.
موضوع	: شاگردان -- ایران -- راهنمای مهارت‌های زندگی
موضوع	: Students -- Iran -- Life skills guides
موضوع	: مهارت‌های اجتماعی -- راهنمای آموزشی
موضوع	: Social skills -- Study and teaching
شناسه افزوده	: راسخی‌پور، مریم، ۱۳۷۲ -
رده بندی کنگره	: LB۲۶۰۷
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۸۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۵۱۸۵۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

شناسنامه کتاب:

نام کتاب: شایستگی‌های یادگیری مادام‌العمر دانش‌آموزان

مؤلفان: مرضیه مسگریور - مریم راسخی‌پور

ویراستار: شهرام فیروزی

طراح جلد: فرشته حبیب‌زاده

صفحه بندی: پژمان فیروزی

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

ناشر: اودیسه (odyse.ir)

چاپخانه: فیروزچاپ (firozchap.ir)

صحافی: گاندی

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۲۵-۸۶-۱

انتشارات اودیسه

ISBN:978-622-7525-86-1

9

حق چاپ محفوظ است

فهرست

صفحه	عنوان
۵	کلیات پژوهش
۵	مقدمه
۹	بیان مساله
۱۷	اهمیت و ضرورت پژوهش
۱۹	یادگیری مادام العمر
۲۰	برنامه درسی
۲۲	برنامه درسی آموخته شده
۲۴	مبانی نظری پژوهش
۲۶	تعاریف و مفاهیم یادگیری مادام العمر
۲۸	تعاریف و مفاهیم آموزش مادام العمر
۲۹	جمع بندی تعاریف و مفاهیم آموزش مادام العمر
۲۹	تعریف شایستگی
۳۲	مدل های یادگیری مادام العمر تا کنون
۵۰	شایستگی های یادگیری مادام العمر
۵۰	شایستگی ابتکار
۵۴	شایستگی خودمدیریتی
۵۵	شایستگی های اخلاقی
۵۸	شایستگی دیجیتال و اطلاعاتی
۶۲	شایستگی اجتماعی
۶۷	شایستگی معنوی
۷۲	شایستگی عاطفی
۷۶	شایستگی های فراشناختی

کلیات پژوهش

مقدمه

امروزه تغییرات روز افزون در علوم، تکنولوژی، دانش‌ها و اطلاعات موجب پیدایش تحولات اساسی در نوع نیازها و درخواست‌های بشر همگام با پیشرفت‌های روز افزون شده است و این مساله اهمیت توجه بر آموزش را بیان می‌کند (وانگ^۱، ۲۰۰۸). لذا این مسائل ضرورت توجه به آموزش‌های رسمی را به دلیل شمول و قابلیت دسترسی بالای این نوع آموزش‌ها برای عموم افراد یادآور می‌شوند. اما بدیهی است که این مقدار آموزش برای انسان‌ها کافی نبوده و آن چه در این محمل فرا گرفته می‌شود، حتی اگر مورد استفاده قرار بگیرد و چیزی به آن اضافه نشود، به زودی به حالت رکود در آمده و به تدریج تحلیل رفته و غیر قابل استفاده می‌شود. در جهان امروزی سرعت و میزان پیشرفت به قدری است که آموزش‌های سنتی و رسمی به هر اندازه که باشند، قادر به تحمل این فشار روز افزون نیستند (جی بویل ترجمه‌ی احمدی و شهابی، ۱۳۷۴، ص ۶۵). و از طرفی با توجه به دورنمای مطرح در عصر پست مدرنیسم در حوزه ادبیات فرآیند یاددهی - یادگیری کمتر به واژه آموزش بر می‌خوریم و بیشتر مباحث حول و حوش موضوع یادگیری مطرح می‌شوند (مایر^۲، ۲۰۰۱). در این شرایط دیگر اتکا به انباشته‌های دانش و اطلاعات دوره‌ی مشخصی از زندگی با عنوان دوره‌ی آموزش رسمی برای گذران مابقی عمر کافی نیست و مالکیت یک سلسله اطلاعات کهنه، نمی‌تواند چاره‌ی توانمندسازی انسان این قرن و قرن‌های آینده

^۱ Wang

^۲ Mayer

باشد و یا به عبارتی سند دانش‌های ایستا و تفکر مبتنی بر مدارک تحصیلی، ملاک ارزشمندی برای نشان دادن توانمندی انسان در حل مشکلات متغیر امروزی و برآورده شدن نیازهای منفصل و متحول او نیست و در صورت نبود یادگیری پیوسته و تطبیق فعال آموخته‌ها با شرایط پویای زندگی، منسوخی سریع داده‌های اطلاعاتی را برای فرد و جامعه به بار خواهد آورد و از اثرگذاری آنان کاسته می‌شود (افضل نیا، اشکوه و کلوی، ۱۳۸۹).

لذا واضح است که یادگیری پیوسته یکی از ابزارهای مناسب برای ارضای نیازهای اساسی آموزش و پرورش می‌باشد (جارویس، ۱۳۷۸، ص ۱۹). چراکه امروزه تنها جوامعی می‌توانند به حیات خود ادامه دهند که افراد آن پیوسته در حال یادگیری باشند و قابلیت رقابت پذیری و سازگاری خود را افزایش دهند. پس در عصر حاضر که قرن یادگیری نامیده می‌شود، نیاز بیشتری به یادگیری و بازسازی مداوم آن احساس می‌شود (کریمی، نصر، بقرطیان، ۱۳۸۸). هم چنین به دلیل روند غیرقابل بازگشت جهانی شدن و افزایش همبستگی و اجتماع گرایی در همه جوامع چگونگی آموزش و یادگیری از عمده ترین مسائل فرا روی جوامع مختلف است که ضرورت توجه ویژه به روش‌های آموزشی نوینی را برای به روز کردن دانش و آگاهی افراد یاد آور می‌شود و به مثابه رکن اساسی در توسعه پایدار جوامع می‌باشد (مزارعی و شادفر، ۱۳۸۸). که در این میان مفهوم آموزش مادام‌العمر از جمله کلیدهای ورود به قرن بیست و یکم می‌باشد که ضرورتی اجتناب ناپذیر جهت حل مشکلات یادشده است (ملاحسینی و برخوردار، ۱۳۸۶؛ دمیرل^۲، ۲۰۰۹).

مفهوم آموزش در طول زندگی به عنوان اصطلاحی علمی، برای اولین بار در دهه ۱۹۶۰

^۲ Demirel

در بحث‌های یونسکو در خصوص تحولات آینده در آموزش بزرگسالان مطرح شد. بعد از برگزاری دومین کنفرانس جهانی آموزش بزرگسالان در سال ۱۹۶۰ از کشورهای عضو یونسکو خواسته شد تا انواع مختلف آموزش غیر رسمی و غیر مدرسه‌ای را وارد نظام آموزشی خود کرده و برای همه افراد فرصت‌هایی جهت یادگیری در طول زندگی فراهم نمایند. این خواسته نقطه آغازین پیدایش تفکر آموزش مادام‌العمر شد (شاکرین شاری و جمال‌الدین^۴، ۲۰۱۲ به نقل از محمدی، مرزوقی، سلیمی و حداد نیا، ۱۳۹۵).

آموختن در دوران زندگی یا به تعبیری دیگر آموزش مادام‌العمر نگاه تازه‌ای به شیوه‌های پاسخگویی به نیازهای روز افزون انسان به پیشرفت است. در این منظر تعلیم و تربیت جریانی است که در طول زندگی افراد ادامه می‌یابد و در واقع زندگی هرکس به خودی خود یک روند یادگیری مادام‌العمر است (مزارعی و شادفر، همان).

ماهیت حقیقی و ویژگی منحصر به فرد آموزش مادام‌العمر، تربیت افرادی است که بیاموزند چگونه نیت و افکار خود را بیان کنند، چگونه محیط را مورد پرسش قرار دهند و هرچه بیشتر شخصیت واقعی خود را باز نمایند و باز یابند. چرا که انسان موجود کامل نشده‌ای است که فقط با برخورداری از آموزشی که سمت و سوی آن یادگیری همه‌جانبه باشد به شکوفایی خواهد رسید (پورشافعی، ۱۳۸۹، ص ۷). آموزش مادام‌العمر یا در طول زندگی به یادگیری مادام‌العمر منجر خواهد شد و یادگیری مادام‌العمر به فرآیندی اشاره دارد که در آن افراد به گسترش دانش، مهارت و نگرش‌هایشان در تمام طول عمر می‌پردازند. و به عبارتی آموختن مداوم در طول عمر است (فرجامی، ۱۳۷۲، ص ۸۶).

^۴ Shakirin Shaari and Jamaludin